

Zdravlje kao državni neprijatelj

Godinama unazad Mirjana Drašković vodi borbu za bezbjednost hrane koja se proizvodi i uvozi u Crnu Goru. Već je navikla da, umjesto nagrade, njen rad prate – zna, kaže, i zašto: Kod nas oni koji su odgovorni za pitanja bezbjednosti hrane jedno rade, drugo pričaju, treće misle - i pune džepove

NEĆE DA ČUTI: Mirjana Drašković

Sljedeće nedjelje biće tačno deset mjeseci od kako smo čitaoci *Vijesti*, *Dana* i *Monitora* pozvali da nas obavijeste ako u nekoj od ovdašnjih prodavnica vide ili kupe meso ili mesne prerađevine porijeklom iz Brazila.

Niko nam se, do danas, nije javio.

Dostupna dokumenta, ipak, pokazuju da je za godinu dana, od sredine 2008. godine do avgusta prošle godine ovdašnjim dobavljačima dozvoljen uvoz skoro 500 tona pilećeg mesa iz Brazila. Devet desetina odobrenog uvoza za koji imamo podatke odnosi se na *LL Korać* iz Podgorice. Gdje je to meso?

ČUVARI TAJNE: Na ovo pitanje odgovorila nam je, u ljeto prošle godine, **Mirjana Drašković**, dugogodišnji

inspektor Veterinarske ustanove Crne Gore i specijalista za bezbjednost hrane. I zbog toga je dobila otkaz.

U najkraćem: Mirjana Drašković je otkrila kako se u mesarama *LL Korać* piletina uvezena iz Brazila prodaje odmrznuta, pod lažnom etiketom, kao *svježi pileći fileti*.

„Na staklenoj vitrini sa strane lijepili su stare deklaracije *Agroživa* ili domaćih proizvođača *Franca* i slični, i tako odmrznuti pileći file prodavali kao domaći“, navodi Mirjana Drašković u krivičnoj prijavi

koju je krajem avgusta prošle godine predala Vrhovnom državnom tužiocu. I na koju, do danas, nije dobila nikakav odgovor. „Na taj način kupac je svjesno varan i dovođen u zabludu. Takva hrana je nebezbedna za ljudsku potrošnju.“

U prvi mah, iz *LL Korać* su tvrdili da je zatečena piletina ostatak uvoza

Direktor Veterinarske uprave Ivan Popović potvrdio je da je potpisao rješenje o otkazu Mirjani Drašković ne precizirajući što to od svega što je ona saopštila nije istina. Ili je za kaznu bilo dovoljno to što su njeni iskazi nekoga ljutili

izvršenog u ljeto 2008. godine. Tek pošto ih je inspektorka Drašković uhvatila u laži (ispalo je da je meso uvezeno u Crnu Goru prije nego što je proizvede-

no u Brazilu), iz *LL Korać* su obznanili da im je, u vrijeme globalne epidemije tzv. *svinjskog gripa*, odobren uvoz 55 tona mesa iz epicentra epidemije. Direktor Veterinarske uprave Crne Gore **Ivan Popović** naložio je uvoznicima da pileće filete obavezno prepakuju prije nego ih stave u promet u maloprodaji. „Po mom mišljenju ovo je urađeno da se potrošači dovedu u zabludu i da se pomogne uvozniku da prepakovanjem prikrije zemlju porijekla za uvezeno meso“, navodi Draškovićeva u prijavu predatoj kabinetu **Ranke Čarapić**.

Inspektorka je o svom otkriću obavijestila nadležne u Veterinarskoj upravi, Ministarstvu poljoprivrede, Upravi policije i tužilaštvu. I svi su ignorisali njena upozorenja.

Tada je odlučila da o potencijalnoj opasnosti za njihovo zdravlje obavijesti i građane Crne Gore. Istovremeno, za razliku od svojih šefova iz Uprave i Ministarstava poljoprivrede i zdravlja Mirjana Drašković nije zaboravila kako je samo nekoliko mjesec ranije zvanično saopšteno: „...do daljnjeg će se

DOMAĆI SO, VAZDUH I KUKA: Dio ponude domaće mesoprerađivačke industrije

suspendovati saglasnosti za uvoz svih vrsta roba životinjskog porijekla iz Južne i Sjeverne Amerike...”. Zašto se ova zabrana nije odnosila i na *LL Korać*? Potom su se saopštenjem oglasili i zvaničnici Veterinarske uprave. Ali ne da objasne nedoumice, već da zaprijetu i presude: „Ograđujemo se apsolutno od svih navoda koje javnosti iznosi inspektorka Drašković i u najmanju ruku ih smatramo neprimjerenim državnim službeniku (!) i preduze-

DRUŠTVO

ćemo sve zakonom predviđene mjere da spriječimo dalje neistinito i iskonstruisano obraćanje Mirjane Drašković u svojstvu inspektora u našem državnom organu”.

ZLOČIN I KAZNA: Rečeno – učinjeno. Rješenje o otkazu uručeno je Mirjani Drašković 18. septembra prošle godine. U obrazlože-

nju odluke Disciplinske komisije VU navodi se da je inspektorka „prekoracila ovlašćenja davanjem izjava u medijima da se u Crnoj Gori brazilsko meso prodaje kao domaće”, te da je zbog toga „uzbuđivala javnost tokom ove turističke sezone”. Direktor Veterinarske uprave Ivan Popović potvrdio je da je potpisao rješenje o otkazu. „Sve je urađeno po zakonu, tako da nemam namjeru da s tom osobom polemishem preko novina”, saopštio je Popović

refinansirajući kredit

- radi na EKS od 9.31%
- programiran je od 1 - 15 godina
- melje kredite od 7.000 - 30.000€
- sitni kamate
- siječe rate
- cijedi svjež novac

 PODGORIČKA BANKA
SOCIETE GENERALE GROUP

☎ 020 405 100
www.pgbanka.com

NOVO

DRUŠTVO

ne precizirajući što to od svega što je Mirjana saopštila nije istina. Ili je za kaznu bilo dovoljno to što su njeni iskazi nekoga ljutili.

„Sistem kontrole bezbjednosti hrane u Crnoj Gori postavljen je tako da u njemu nema mjesta za one koji znaju i žele da rade svoj posao”, tvrdila je Mirjana Drašković, „Ja nisam izgubila posao zato što ne umijem da radim, nego zato što sam pričala i ukazivala na propuste”.

Pokazalo se da za razliku od nje direktor Popović, ponovo, nije bio u pravu. Prvo je Komisija za žalbe Vlade Crne Gore poništila odluku o otkazu tražeći da se postupak ponovi. Potom je na stranu Mirjane Drašković stao i Upravni sud Crne Gore. Tako je ona krajem jula vraćena na posao.

Tu su je sačekali i svi oni kojima je zaštita nečijih privilegija i dobre zarade bila važnija od

poštovanja zakona i bezbjednosti stanovnika Crne Gore. Mirjani Drašković preostaje da nastavi davno započetu borbu za kvalitet i bezbjednost hrane koje stiže u Crnu Goru. A to, dokazano, nije ni malo laka bitka.

Crnogorski mediji su zabilježili kako se Draškovićeva, tada kao republički veterinarski inspektor, još u avgustu 2002. godine suprotstavila naumu moćnika da se laka zarada stavi ispred zdravlja ljudi. „Predlog Sektora za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da se mlijeko od grla koja su bolesna od

Milutin Simović je, krajem 2007. godine, u Skupštini Crne Gore demantovao sumnje Mirjane Drašković i ustvrdio kako se u Crnu Goru iz Brazila uvozi samo piletina. Potom su se pojavila rješenja o uvozu goveđeg mesa iz Brazila (2003. i 2004. godine) na kojima je stajao njegov potpis. Simović je ostao ministar poljoprivrede

IZDALO GA PAMĆENJE: Milutin Simović

leukoznim mesom iz Ulcinja. Ministar Simović je, tvrdi ona, dozvolio da se dio zaraženog mesa proda prerađivačima u Srbiji dok je ostatak navodno uništen u Crnoj Gori. Kasnije se postavilo da je vlasnicima ovdašnjih hladnjača za čuvanje leukoznog mesa isplaćeno preko 10 hiljada eura. Bez odjeka je prošle i afera teška 20-tak tona sira koji je, zbog nepropisne dokumentacije, vraćen proizvođačima u Zapadnoj Evropi i pored pritiska moćnog uvoznog lobija da se posao nesmetano nastavi, a Draškovićka - kao najveća smetnja unosnom biznisu

mastitisa otkupljuje u podgoričkoj *Mljekari* po cijenama nižim od 10 do 20 odsto od mlijeka zdravih grla, služba Veterinarske inspekcije ne može, niti će prihvatiti”, saopštila je Draškovićka uz opasku da je „veoma čudno da Ministarstvo kome je osnovni zadatak zaštita zdravlja ljudi, može uopšte da uzme na razmatranje ovakav predlog”.

Ministar **Milutin Simović** i njegovi saradnici nisu javno polemisali sa njenim stavom. Bez demantija ili adekvatnog objašnjenja prošli su i navodi Mirjane Drašković iz 2004. godine o trgovini

- kompromituje i ukloni iz sistema kontrole.

Uslijedila je priča o uvozu mesa iz Brazila i Argentine. Ministar Milutin Simović je, krajem 2007. godine, u Skupštini Crne Gore demantovao sumnje Mirjane Drašković i ustvrdio kako se u Crnu Goru iz Brazila uvozi samo piletina. Poslanici nijesu povjerovali inspektorki iako im je ona predočila dva, doduše nepotpisana, rješenja o uvozu svinjskog i goveđeg mesa. Potom je isto potvrdio i Ivan Popović objašnjavajući da se brazilsko pileće i goveđe meso „uvozi u Crnu Goru u posljednjih deset godina i uvoziće se“. Ko je obmanuo javnost: ministar poljoprivrede ili direktor Veterinarske uprave? I zašto jedan ili drugi nijesu odgovarali za izrečenu neistinu?

Mirjana Drašković misli da zna odgovor na ovo pitanje: „Kod nas oni koji su odgovorni za pitanja bezbjednosti hrane koju jedemo jedno rade, drugo pričaju, treće misle - i pune džepove. To je suština”. Usput, tokom disciplinskog postupka koji je vođen protiv nje kao dokaz poslodavca pojavila su se i rješenja o uvozu goveđeg mesa iz Brazila (2003. i 2004. godine) na kojima je stajao potpis ministar Simovića.

NA RIJEČ: Za razliku od kolega iz Crne Gore, nadležni iz Srbije i BiH su, tokom godine na izmaku, na sva zvona obznanalili kako su spriječili uvoz sumnjivog mesa iz Brazila i Argentine koje je prerađivano u tamošnjim sušarama i na tržište plasirano kao domaći proizvod. Iako je jedino *domaće* u tom poslu vazduh, greda o koju je meso obješeno, možda so i pamet koja je osmislila taj unosan posao. A riječ je, kažu, o biznisu koji godišnje vrijedi milione eura.

Nasuprot njima, crnogorski zvančnici se nijesu potrudili da odgovore na jedno jedino pitanje koje se tiče bezbjednosti hrane koja se proizvodi ili uvozi u Crnu Goru. Umjesto toga oni su svoju energiju i trud uložili kako bi spriječili dobronamjerne da otkriju i obznane moguće nepravilnosti i njihov rizik po zdravlje stanovnika Crne Gore.

Zoran RADULOVIĆ